

שלו — שלא למלא את הפקודה, להפך את ההוראות ולעשות את ההיפך, ככל העולה על דעתו. והי פילוסופיה המתאימה לאי הוויכוחים, סניג, או לראש חברי רתיגרייה בתרים. שום צבא בעיר קם אינו יכול לאמץ לעצמו פיהוי כיפיה זו, מבלי להתפורר.

כי למי שמורה זכות זו — להחליט אם למלא פקודה, או לא? אם זה מותר למפקד-אגדה מסוים — מדוע לא לכל מפקד-האגדה? ואם לא — פקד אגדה, מדוע לא למח"ט? מה היה צריך לחשוב ולעשות מח"ט באגדה של אריק עצמו, למשל, שקיבל ממנו פקודה להתקיף מוצב מצרי ללא עזרה מתאימה של האגדה. ללא סיוע אווירי ותותחני מססיק, בידעו שזהו קבר חייליו? האם היה צריך לציית, או לא?

ואם זה נכון לגבי המח"ט — מה דינו של המג"ד, המס"פ, המס"כ? כיבולתי פקודה לת- כשהייתי מס"כ, קיבלתי פקודה לת-

באופן בילעדי, עם טובת צה"ל וטובת המדינה. מה היה קורה אילו כיהן אריק כרמטכ"ל, והיה מקבל מורי הממד שנה החוקית פקודה שהיא, לדעתי, נוגדת את טובת המדינה ואת טובת החיילים המסורים לפיקודו? אריק טוען, בראיון, שהוא היה ממלא פקודה כזאת. רמטכ"ל חייב לציית. זהו אבסורד גמור. גרוע מזה: תשובה זו פוגעת קשה באמינות הכנות של אריק. מדוע חייב רמטכ"ל לציית יותר ממפקד אגדה?

על פי הפילוסופיה שלו עצמו, חייב היה הרמטכ"ל אריאל שרון, במיקרה כזה, להפך את פקודת הממשלה ולפעול על פי מצפנו והבנתו.

מצפנו והבנתו היו מוכרחים להכתיב לו, במצב זה, בשגורל המדינה וחיי חייליו תלויים מנגד, די בצע הפיכה צבאית.

ולא חשוב אם אריק עצמו חושב על כך היום, או לא. היום הוא חושב במושגים

לים מחרידים. תוך כדי המלחמה היו החלטות הוות-שואה. ההגיון הפשוט אומר שהאדם האחראי לכך יותר מכל אחר הוא האיש שהיה בכל התקופה הזאת שר-הביטחון. עליו רובצת האחריות הפורמלית המוחלטת, בדמינת-חוק דמוקרטית.

במיקרה שני, דיון, אחריות זו חמורה הרבה יותר. כמשך שנים הונחה את תפקידו כשר-הביטחון, ועסק בעסקים פוליטיים, מיסחי ריגים ופרטיים, שגזרו כימעת את כל זמנו. הוא נתן לכל מערכת הי ביטחון דוגמה אישית של שחיתות, לאי-אכפתיות, הפרת-חוק וזילזול בערכיהם.

ערב המלחמה, היה זה דיון שהכריז שאין להתחייב ברצינות לאיומי המצרים, מפני שלא צפויה מלחמה במשך "עשר השנים הקרובות". (באותו זמן הכריז אריק שצה"ל יכול לכבוש את כל העולם הערבי, מאלג'יר עד בגדאד, תוך שבוע).

כאשר נתפסו הדיווחים על הכניסה המצרית והסורים, להתקפת מחץ, היה זה דיון שקיבל את הי הערכה שזהו תימרון חסר-ערך.

וביום השני של המלחמה, היה זה דיון שאיבד את השליטה ואת העשתונות, ויעץ לאלוף פיקוד הדרום לברוח מיד ממרבית סיני.

כל זה ידוע היטב לאריק שרון. אילו היה כן בטענותיו, היה צריך להיות הראשון שידרוש את סילוקו המיידי של דיון מכל גניעה בענייני-ביטחון. כצעד ראשון ל"טלטלה הגדולה" שצה"ל זקוק לה, לדבריו.

תחת זאת עושה אריק את ההיפך. באגדה הגדולה שהוא יוצר, הוא מושבין אגדה פרטית על משה דיון.

ביקור מערב לתעלה

ב-18 באוקטובר, על גדת התעלה, נוצרה ברית-ברזל בין אריק שרון ומשה דיון.

ידענו זאת. עיתון זה הודיע על כך מיידי, והצביע על ההשלכות המרחיקות-לכת הנובעות מכרית זו לגבי עתיד המדינה וגורל הי דמוקרטיה בה.

אריק שרון הכחיש אז בכל תוקף שקיימת ברית כזאת. להיפך: הוא אמר שיתקייף את דיון בבוא היום על חלקו באסון. לדבריו אז, הוא נמנע בינתיים מהתקפה עליו רק בגלל סיבה אחת: שדיון היה היחיד שבא לבקרו ממערב לתעלה, בימים ההם.

סיבה זו נראתה מלכתחילה כתינוק ילדותי במיקצת. משה דיון בא למערב-התער לה כדי להצטלם — עיסוקו העיקרי במיל-חמה זו, כמו במלחמת ששת-הימים. הוא היה זקוק לצילום זה כמו אוויר לגשימה. הילתו כמציא גשבריה לנצח. תדמיתו היתה מרוסקת. עתידו הפוליטי נראה קודר. הוא היה זקוק לשיפוץ דהוי. המיתוס של דיון נהרס. המיתוס של אריק החל באותן שעות להיווצר. דיון ירד לתעלה כדי לקנות לעצמו חלק מן המיתוס החדש.

מדוע מכר לו אריק את החלק הזה? מדוע הצטלם עימו בתצלום המפורסם — תחבושת לבנה ליד רטייה שחורה?

אריק כבר ידע, באותו רגע, שהוא נכנס לסיכסוך חמור ביותר עם הרמטכ"ל, אלוף-הפיקוד ו"יעוצץ" הפיקוד, חיים בר-לב. הוא ידע שעומדות להתעורר נגדו האשמות על רקע של הפרת-פקודה, אי-ציות בקרב וביצוע פעולות בניגוד להוראות. הוא ידע שכבר הוגשה דרישה להוראות, ושצפויה דרישה להעמידו לדין צבאי.

אריק היה זקוק לגיבוי של דיון, כשם שדיון היה זקוק לגיבוי של אריק. זאת היתה ברית אישית, המיכוסת על אינטים הדדי הדוק. מעבר לזה נשקף השיקול, שעליו הצ-בענו כמה פעמים בעיתון זה, ושאר-אריק מכחיש אותו בתוקף: הקואליציה הפולי-טית הצפויה, בבוא היום. בין הליכוד ובין דיון. גם זהו צד מחריר של אותו מעמד.

מעמד ברית הברית: אריק ודיון ב-18.10

עצמו — מפני שהוא מזהה את עצמו, של מפקד-אגדה. אילו היה רמטכ"ל, היה חושב במושגים של הרמטכ"ל. אז היה דורש ציות עיוור מצד כל מפקד-האגדה, דות, אך מפר את פקודת הממשלה — כפי שעשה בשעתו הרמטכ"ל משה דיון באופן שיטתי.

זהו הגיון אישיותי וה"אני מאמין" שלו. ה"אני מאמין" של אדם המאמין קודם כל בעצמו. אינו מכיר את הפיכה צבאית אחת בתולדות העולם, מימי הי תנ"ך ועד ימינו, שמחוללה לא הצדיקו את עצמם בעזרת פיהוי סופיה זו עצמה: שטובת המדינה וטובת החיילים מחייבות את מפקד די-הצבא להפיל את המישטר הרי קוב, הכושל והבוגדני, וליטול ליד ריחם את האחריות העליונה לגורל האומה.

מיבחו ושומו דיון

את השאלות המרתקות בהתגלותו של אריק היא: האם הוא כן? האם הוא עושה מה שהוא עושה מתוך אמונה פנימית עמוקה, ללא חשבונות וטכסיסים, תוך התעלמות מן האינטרס האישי?

המיבחו לכנות זו הוא היחס ל-משה דיון. הבסיס לכל טענותיו של אריק שרון הוא שבשנים האחרונות, מאז החלפת יצחק רבין על כס הרמטכ"ל, היתה הידרדרות נוראה של צה"ל. ערב המלחמה היו מחז-

פוס, לאור היום, מוצב שהיה חשוף לאש המקלעים המצרית. סברתי שזהו פקודה אווילית. ידעתי שאני מסכן את חיי האנ-שים שלי, שאותם חונכתי ואהבתי. תוך מילוי פקודה זו נפצעתי קשה. האם היה עלי לסרב לבצעה?

אין אדם בצבא שאינו מקבל לעיתים, ובייחוד בתנאי מלחמה, פקודות שאינן מסכים להן, הנראות לו תלושות מן המציאות בשטח. לפעמים הוא צודק. לפעמים פשוט אינו תופס את התמונה הכללית, שעמדה לבגד עיניו נותן-הפקודה.

האם מציץ אריק לתת לכך חייך את הזכות להפך כל פקודה שאינה נראית לו?

צבא של

הוטוטטים

ע' מנואל קאנט הגדיר את "הציווי הי מוחלט", של המוסר, האומר שכל אדם חייב להתנהג כך שהתנהגותו תוכל לשמש עקרון-יסוד לחוקה כללית.

אילו נתקבחה הפילוסופיה של אריק שרון, עיקרון-יסודי של חי קה צבאית, היה צה"ל חופך לצבא של הוטוטטים.

לכן, על פי קאנט, וזהו פילוסופיה בלתי-מוסרית במהותה, למרות הלבוש האולטרה-מוסרי שבה מלבשי בעליה. אולם אריק אינו חושב על קאנט. אין הוא חולם להעניק לכל צעין ולכל חייל את הזכות להפך פקודות — ועל אחת כמה וכמה פקודות של עצמו. הוא תובע זכות זו באופן בילעדי ל-

הנה, בעיצומה של מלחמה, על גדת התער לה, נפגשים שר-הביטחון ומפקד-אגדה. שר-הביטחון הוא מנהיג של פלג פוליטי, ובעל אמיציות אישיות מופלגות. מפקד-האגדה הוא מנהיג מפלגה שניה, שהוא עצמו הקים אותה במאמץ עליון, ערב המלחמה.

שני המצביאים הם גם שני רא-שי-מפלגות. אי-אפשר להפריד בין הערכותיהם הצבאיות לבין שאי פותיהם הפוליטיות — כשם שאי אפשר להפריד בין גופו של אדם ובין נפשו.

הליכוד אינו יכול להגיע לשלטון בלי דיון. לדיון אין שמץ של עתיד פוליטי ללא הליכוד. הברית בין השניים היתה טבעית לא רק מבחינה אישית, אלא גם מבחינה מדינית.

אריק, המטיף בזעם נגד הפול-יטיזציה של צה"ל, בה הוא מאשים את חיים בר-לב, הוא בעצמו התי-דמות הפוליטיזציה הזאת. כמו נפוליאון ומאות דוגמאות היסטור-יות פחות מזהירות, הוא נגרר פוליטי מובהק.

קיסר

ופופיוס

ה ברית דיון-שרון (ואולי אפשר כבר לומר: שרון-דיון) העלתה פיר-רות מידיים.

אריק בעצמו מודה שעשה מעשה שהנהו עבירה צבאית נוספת. אחרי שקיבל פקודה לתקוף את המוצב חיסור, שאיים על עורף המובלעת הישראלית באפריקה, פנה אל שר-הביטחון כדי שיתערב לביטול פקודה זו. דיון פנה לסגן-הרמטכ"ל, וזה ביטל את הפקודה, על פי דרישתו.

פרשה זו היא עילה לאחת הי האשמות, שבגללן תבע אלוף-הי פיקוד העמדה את אריק למישפט צבאי. אין זכות למפקד לפנות אל שר-הביטחון תוך עקיפת שרשרת הפיקוד. ואין זכות לשר-הביטחון להתערב במהלכים אופרטיביים.

תוצאה אחרת של הברית היתה העברתו של שמואל גונן מתפקיד אלוף-הפיקוד לתפקיד המפקד בארמיה-אלי-שיד.

אולם הפרי העיקרי של הברית הקדושה הוא נפילתו של אריק שרון לכדור את משה דיון באגדה הגדו-דה, שהוא יוצר.

בראיון של מעריב, מתאר אריק תמונה נוגעת-ללב של משה דיון, שידע את הכל וחזה את הכל מראש. שר-הביטחון גאוני בעל חוש גבוה, לגאון זה לא היתה שום השפעה על צה"ל. מפני שצה"ל היה נתון בידי שני הרשעים: חיים בר-לב ודיון אלעזר.

כך קרה שכל הוראותיו הנכונות של דיון הושמו לאל. דיון ידע שהמצרים יתקיפו לאורך כל התעלה. הוא נתן הוראה לפרוס את הכוחות, כדי לקדם את פני ההתקפה. הכוחות במקום היו מספיקים. אולם מישורו מיסחורי חיבל בפקודה. הכורחות לא נפרסו. וכך הפסדנו את הניצחון בשלב הראשון של המלחמה.

זוהי אגדה בתוך אגדה. שארה: האם לדעתך הוא (דיון) צריך לכתו כשר-הביטחון גם בממשלה הבאה? שרון: כן. בהחלט! (סימן-קריאה ב-מקור)... מכיוון שהממשלה לא התפטרה, זו תהיה שטות (!) לטעון כי משה דיון צריך להתפטר, או לא לכתו כשר-הביטחון בממשלה הבאה. הוא שר-ביטחון טוב. הוא בהחלט עולה על כל מועמד אחר במערך. הוא עולה עשרות מונים על איש כמו חיים בר-לב. הוא שם אותם בכיס הקטן במקור ריות שבו, בהבנת העניין, במחשבה...

שארה: ואתה אינך רואה אותו כאשם במחדלי המלחמה? שרון: לא! (סימן-קריאה במקור). ה' מחדלים היו צבאיים.

משמע: אין מחדל פוליטי. שום דבר פוליטי לא גרם למלחמה. שום אחריות אינה רובצת על שר-הביטחון, שהחליט שהכנות הארייב אינן רציניות, ושעל כן אין צורך לגייס את המילואים ולהזיז את הכלים לעבר החזית. באגדה החדשה, כל זה נעלם.